

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 9 Şubat 2026
Sayı : 16921

40245

05 Şubat 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Engin ALTAY

İstanbul Milletvekili

Kimlik kartı ve sürücü belgesi yenileme işlemleri idarenin zorunlu tuttuğu, vatandaşın kaçınma imkânı olmayan temel kamu hizmetleridir. Buna rağmen bu işlemler; harç, değerli kâğıt ve çeşitli hizmet bedelleri üzerinden **devlet için düzenli ve yüksek tutarlı bir gelir kalemine dönüştürülmüştür**. Gelir adaletsizliğinin derinleştiği, vergi yükünün dolaylı vergiler üzerinden halkın sırtına bindirildiği bir dönemde, zorunlu belgelerden gelir yaratılması **sosyal devlet ilkesini açıkça zedelemektedir**.

Bu çerçevede;

1. 2024 ve 2025 yılları itibarıyla Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı ve yeni tip sürücü belgesi düzenlenmesi için vatandaşlardan alınan harç, değerli kâğıt ve hizmet bedelleri ayrı ayrı ne kadardır?
2. 2017 yılından bugüne kadar kimlik kartı ve sürücü belgesi yenileme işlemleri kapsamında vatandaşlardan tahsil edilen **toplam kamu geliri** ne kadardır? Bu tutarın **yıllar itibarıyla dağılımı** nasıldır?
3. Söz konusu gelirlerin genel bütçe gelirleri içindeki payı nedir? Bu gelirler vergi mi, harç mı yoksa fiilen **zorunlu bir tahsilat** kalemi midir?
4. Kimlik ve ehliyet yenileme işlemlerinin idarenin kendi talebiyle ve mevzuat değişikliği sonucu zorunlu hale getirildiği dikkate alındığında, bu işlemlerden yüksek tutarlı bedeller alınmasının **örtülü vergi uygulaması** olduğu kabul edilmekte midir?
5. Emekli, öğrenci, işsiz ve asgari ücretli vatandaşların zorunlu kamu hizmetlerine erişimini zorlaştıran bu bedellerin kaldırılmasına ya da sembolik düzeye indirilmesine ilişkin Bakanlığınızın herhangi bir çalışması var mıdır?